

LENEN VAN DE GRAAF VAN HOLLAND IN DUITSLAND, 1311-1647

door
J.C. Kort

*Eerder gepubliceerd in 'Ons Voorgeslacht', jrg. 42 (1987), een uitgave van de
Zuidhollandse Vereniging voor Genealogie*

Inleiding

In het huidige Duitsland had de graaf van Holland - afgezien van een aantal rentelenen¹ - de beschikking over vijf leengoederen. Deze werden zoals gebruikelijk geregistreerd door zijn Leen- en Registerkamer (LRK).

Noot:

1. Zie: LRK 28 fol. 9v, LRK 30 fol. 83-87v en LRK 39 fol. 1v. Deze rentes vererfden niet.

HINSBECK

1. De hof ter Heide, genaamd Pelland, in de parochie Montfort, met toebehoren (1406: gelegen in het kerspel Hinscheck; 1406: in heerlijkheid en land van Kriekenbeek met 32 morgen en 6 mannen, die daarin beleend zijn).

11-11-1334: Jonge Jacob van Mierlaar, ridder, LRK 42 fol. 90 nr. 452.

2-3-1406: Dirk van Hetterscheit bij verzuim, LRK 54 fol. 20v.

3-3-1406: Dirk van Hetterscheit zegt toe over te zullen dragen, wanneer de leenheer niet bij verzuim aankwam, LRK 54 fol. 21.

13-7-1406: Jordaan van Pelland, LRK 56 in fine.

23-11-14(15): Sivert van Kriekenbeek bij overdracht door Jordaan van Pelland, LRK 56 in fine en fol. 117.

10-4-1439: Hendrik van Kriekenbeek met lijftocht 16-4- van Else van Smalbroek, zijn vrouw, LRK 114 fol. 127 en fol. 168.

2-4-1485: Reiner van Kriekenbeek bij dode van Hendrik, zijn vader, met lijftocht van Machteld van Bairle, zijn vrouw, LRK 120 c. Sticht fol. 5v.

12-8-1531: Govert Spede van Huedonk voor Katharina van Kriekenbeek, zijn vrouw, bij dode van Reiner, haar vader, LRK 125 c. Sticht fol. 8.

29-10-1553: Rutger Spede van Palland voor Katharina van Kriekenbeek zoals Govert, zijn vader, LRK 125 c. Sticht fol. 8.

9-6-1561: Rutger Spede van Palland bij dode van Katharina, zijn moeder, LRK 129 c. Sticht fol. 13v.

Onder nr. 1 valt nr. 1A.

1A. Een hofstede, genaamd Jan Vinckers hof, in het kerspel Hinscheck, groot een halve hoeve van 60 morgen, zijnde 20 morgen hollandse maat.

6-7-1531: Jan Brouwer Tilbouxz., burger van Grevenbroich in het land van Gulik, voor Machteld, dochter van Jan van Tyen, zijn vrouw, bij dode van Elisabeth, dochter van Gerard van Schelburch, beleend door de graaf, omdat de hof ter Heide, waarvan roert, verzuimd is, LRK 125 c. Sticht fol. 7v-8.

- 2. Een woning met 35 morgen land en 7 mannen, die bij het goed horen, in het kerspel Hinsbeck (1376: in het land van Gelre; 1406: zijnde de hof te Neden met 25 morgen hollandse maat; 1410: 40 morgen; en 9 beleende mannen met laten en toebehoren in het land van Kriekenbeek).**

14-7-1364: Heer Gijsbert van Kriekenbeek bij overdracht door heer Arnout van Kriekenbeek, LRK 50 fol. 84v nr. 469.

16-11-1376: Lambert van Goor, Gerard van Borcholt en Gerard van Tegelen bevestigt voor een bedrag van 2000 dubbele mottoenen, nadat Koenraad Gerardsz. van Borcholt driemaal 'bekommerd' had op wijlen Gijsbert van Kriekenbeek, ridder, en Guede van Hullant, diens vrouw, LRK 52 fol. 34v nr. 165.

9-4-1391: Steven van Oederode voor Lambert van Goor, Gerard van Borcholt en Gerard van Tegelen zoals heer Gijsbert van Kriekenbeek, LRK 52 fol. 35 nr. 166.

13-7-1406: Jordaan van Palland voor Jutte, dochter van heer Gijsbert van Kriekenbeek, LRK 56 in fine en fol. 127.

3-12-1410: Sibrand, zoon van heer Matthijs van Kessel, bij overdracht door Jan van Knabbichuzen voor Jutte, dochter van heer Gijsbert van Kriekenbeek, diens vrouw, LRK 54 fol. 72v.

2-9-1416: Lijftocht van Bele, gehuwd met Sibrand van Kessel, LRK 62 fol. 146.

15-9-1424: Sibrand van Kessel heer Matthijsz. met lijftocht van Bele, LRK 62 fol. 55.

10-5-1440: Sibert van Kessel Sibrandsz. niet te verzuimen en Gerard Haeck, zijn voogd, mag de achterlenen uitgeven, LRK 114 fol. 154v.

LIEDBERG

- 3. Alle goed van (1395: Kleinen) Broich (1555: in het ambt Liedberg) en de gift van de kerk van Büttgen in het bisdom Keulen, (1558: met de gift van de kapel van Kleinenbroich, een tiende in Kleinenbroicherveld, die jaarlijks 35 'par' koren oplevert, 100 morgen aardland, waarvan 70 in Kleinenbroicherveld en 30 in de Greeffelijke landen, een 'holtgewalt' in Büttger gemark, 12 morgen broek, 9 morgen 'bendts' achter Huyfhaeff, waarin de koewiden meegerekend zijn, 57 malder rogge erfrenten, 100 malder haver en 5 malder gerst, 143 hoenders, waar het huis van Liedberg jaarlijks 50 van geeft en de burenen de rest).**

27-3-1311: Lodewijk van Randerode bij overdracht door heer Arnout, heer van Randerode, zijn vader, met lijftocht van Jutte, jonkvrouw van Erprath ('Harpenrode'), zijn vrouw, LRK 52 fol. 232 nrs. 1001-1002.

24-9-1395: Herman van Randerode, ridder, bij overdracht door Willem van Gulik, hertog van Gelre en Gulik, (schoon)zoon van de leenheer, LRK 52 fol. 184 nr. 778.

1-11-1395: De leenheer schrijft Frederik, aartsbisschop van Keulen, dat hij Herman van Randerode, ridder, beleend heeft met het goed Kleinenbroich en de gift van de kerk van Büttgen, behorend tot de heerlijkheid Randerode en gelegen in diens Sticht, LRK 303 fol. 137.

2-12-1395: Lijftocht van Maria, dochter van de graaf van Sayn, weduwe Arnout van Randerode, LRK 52 fol. 189 nr. 798.

2-3-1397: Heer Herman van Randerode na de dood van heer Arnout, heer van Randerode, volgens mformatte van meer dan 100 jaar her uit de registers, LRK 52 fol. 231v-232 nr. 1000.

5-1-1405: Herman van Randerode, ridder in het bisdom Keulen. LRK 54 fol. 1v.

6-1-1407: Herman van Randerode, ridder, LRK 54 fol. 32.

24-8-1408: Heer Herman van Randerode mag een derde verkopen en wanneer hij meer verkoopt, moet hij ander goed opdragen, LRK 54 fol. 48v.

18-7-1417: Hendrik van Hompesch voor Sofia van Randerode, zijn vrouw, bij dode van heer Herman, heer van Randerode, haar vader, LRK 59 (VIII) fol. 1.

26-1-1421: Herman van Randerode bij dode van heer Herman, zijn vader, LRK 62 fol. 21.
20-9-1555: George Scyllincks, schildknaap, voor Herman van Randerode en diens broers en zusters bij overdracht door Katharina Scyllincks, zijn zuster, weduwe Andries van Randerode, hun moeder, met haar lijftocht en omdat zij wegens de oorlog geen belenders weet, zal zij die binnen twee jaar opgeven, LRK 128 c. Sticht fol. 9-11.
18-3-1558: George Scyllincks, curator, specificceert, LRK 128 c. Sticht fol. 20.
4-5-1569: Johan van Randerode, wonend in Kleinenbroich in het Sticht Keulen, ook voor zijn broers en zusters, kinderen van Andries van Randerode en Katharina Scyllincks, bij dode van George Scyllincks, hun oom, LRK 13 1 c. Sticht fol. 32v-33.
29-10-1601: Mr. Erik Dimmer, advocaat bij het Hof van Holland, voor Hendrik van Randerode, heer van Kleinenbroich, bij dode van Jan, diens broer, LRK 136 fol. 197v-199.
3-6-1608: Reinout Wambach bij dode van Hendrik van Randerode, zijn oom, LRK 221 fol. 86.
9-3-1610: Elisabeth Wambach bij dode van Hendrik van Randerode, haar oom, na kaveling, LRK 221 fol. 86.
12-1-1647: Hendrik Verburch, agent, voor Wijnand Raitz van Frenz tot Schlenderheim bij dode van Elisabeth Wambach, diens moeder. LRK 150 c. Sticht fol. 23-24.

WANKUM

4. Des Koekoeks hof, de hof te Langeveld, de hof te Westerveld en het goed Overbroek in Wankum in het land van Kriekenbeek in Gelre.

15-11-1356: Jan Spede Hendrik Spedenz. bij overdracht, LRK 42 fol. 92v nrs. 472-473.
27-8-1486: Karel Spede Jansz. bij dode van Jan Spede Hendriksz., zijn overgrootvader, na verzuim, omdat hij, zijn vader en grootvader niet wisten van leenroerigheid, daar de akte van Jan Spede in de oorlog van Gelre verbrand was, LRK 120 c. Sticht fol. 6v-7.
30-4-1546: Reiner Spede bij dode van Karel, zijn broer, LRK 127 c. Sticht fol. 1.

5. De hof te Eyl in Wankum.

11-4-1356: Jan Spede Hendriksz. bij overdracht door heer Willem Moelneve voor Stine Sergen wijf, LRK 42 fol. 92v nrs. 471 en 473.